

**ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

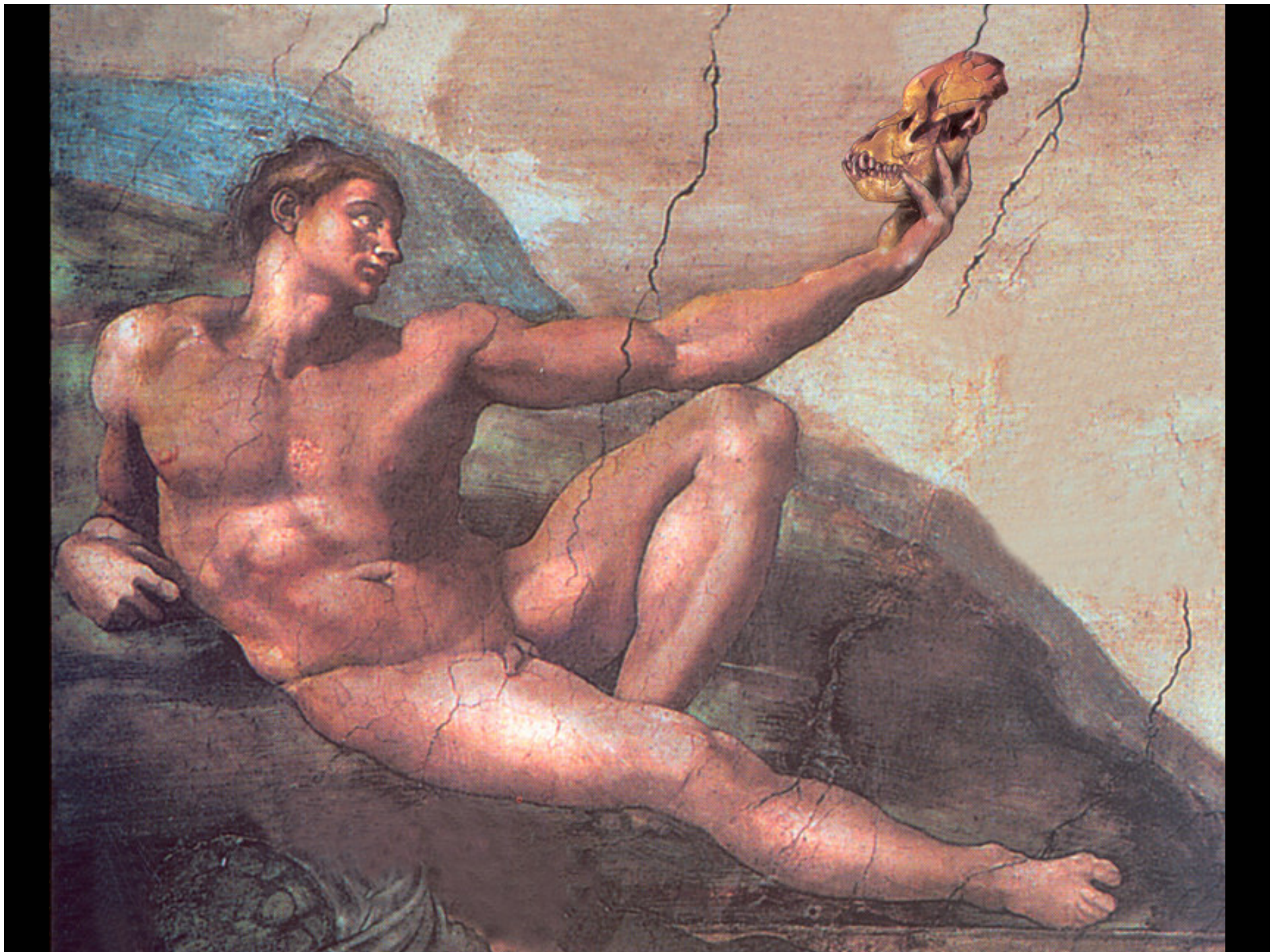
ΤΑ ΣΠΗΛΑΙΑ ΩΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

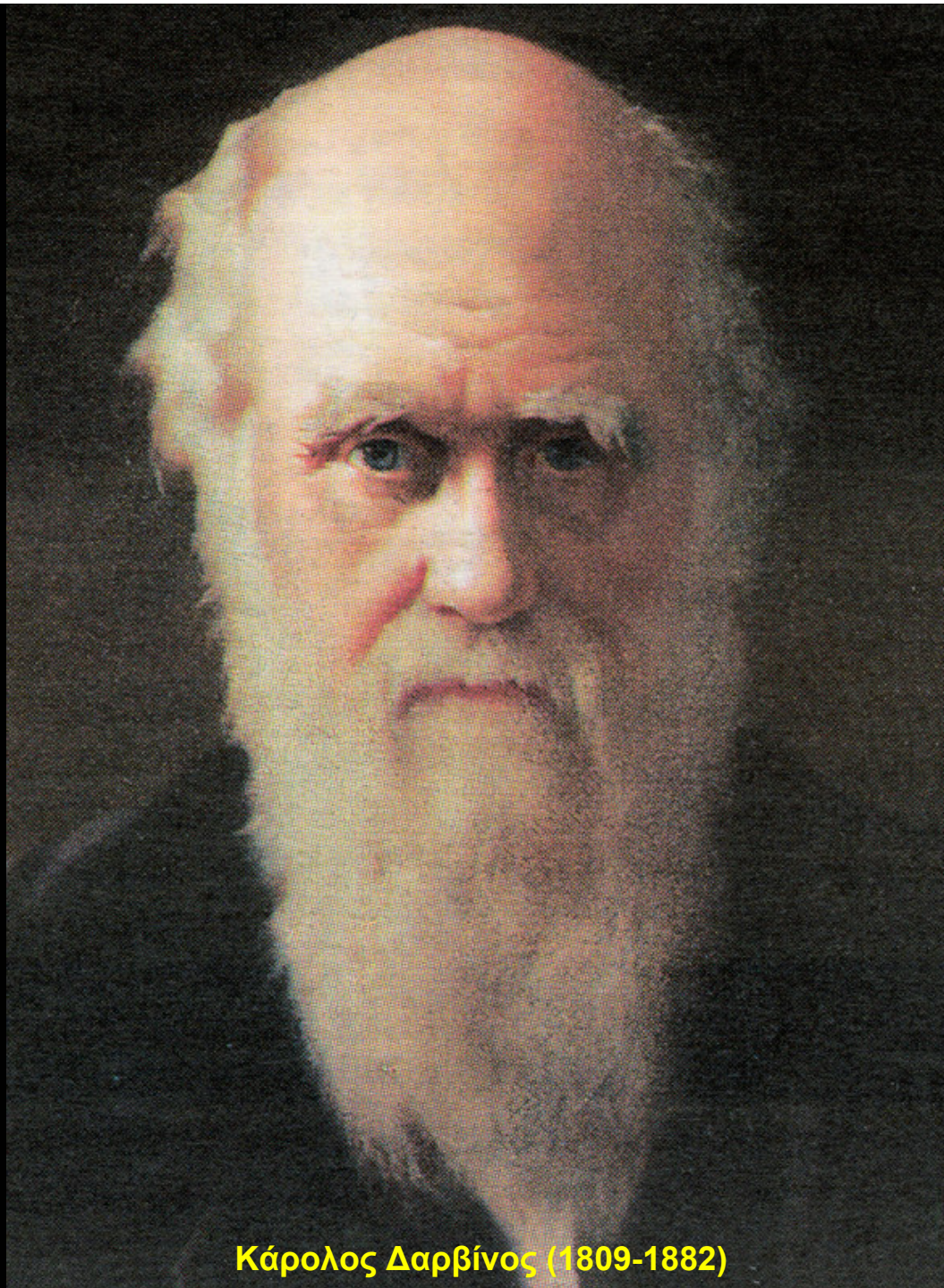
**Δρ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΜΕΡΔΕΝΙΣΙΑΝΟΣ M.D.
Ιατρός - Σπηλαιολόγος
Επικ. Καθηγητής Φυσ. Ανθρωπολογίας Πανεπιστ. Αθηνών**

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΩΝ ΣΠΗΛΑΙΩΝ

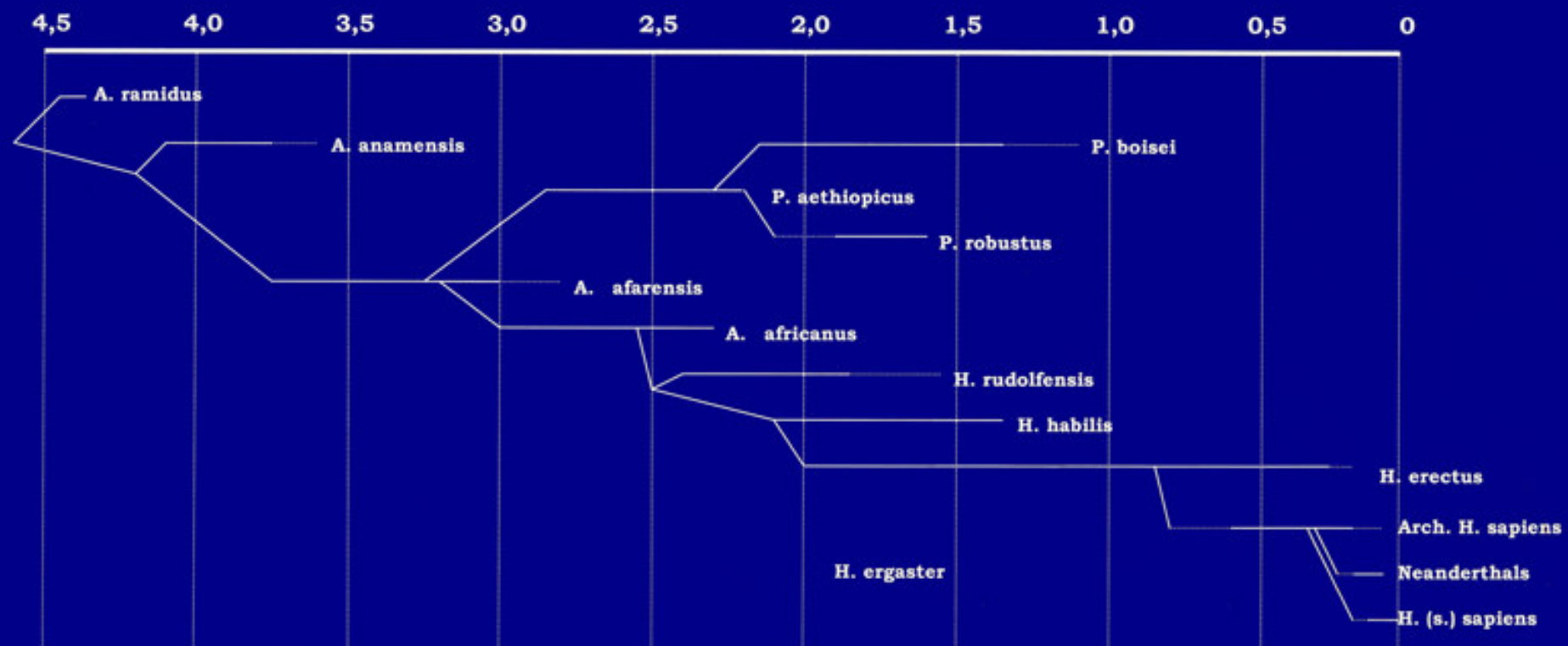

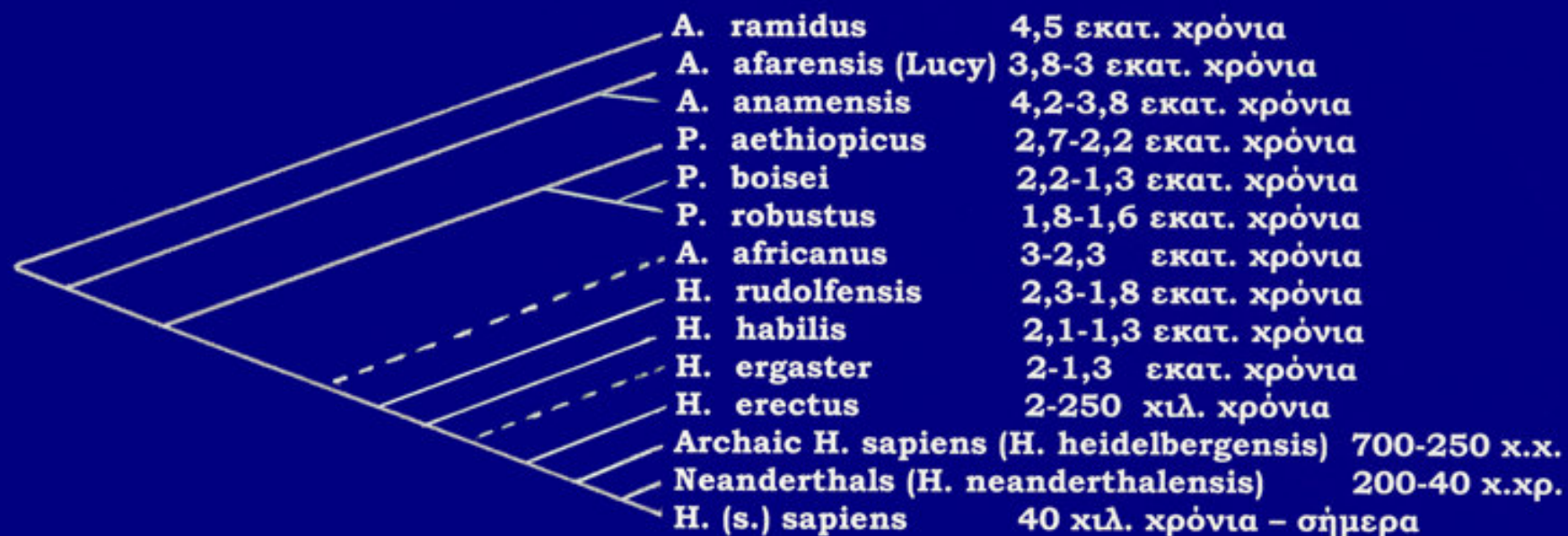

Κάρολος Δαρβίνος (1809-1882)

ΚΛΑΔΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Περπατάει σαν άνθρωπος

Οι χιμπατζήδες μπορούν να περπατούν με τα δύο πόδια, αλλά με τρόπο αδέξιο και παράξενο, επειδή το κεφάλι και το στήθος τους προβάλλονται μπροστά και δεν ισορροπούν πάνω στη λεκάνη και τα ισχία τους. Οι άνθρωποι έχουν εξελιχθεί έτσι ώστε να διορθώσουν αυτές τις ανισορροπίες.

1 Σπονδυλική στήλη

Η σπονδυλική χώρα του χιμπατζή είναι βραχεία και άκαμπτη, ενώ του ανθρώπου είναι μακρύτερη και κυρτώνεται, ώστε να σπρώχνει το κέντρο βάρους μπροστά και να πιέζει πάνω στα πόδια.

2 Λεκάνη

Οι χιμπατζήδες παραπούν όταν περπατούν όρθιοι, επειδή το στήθος στο ένα πόδι διαταράσσει την ισορροπία τους. Ο άνθρωπος απορρίπτει αυτή την ανισορροπία κάρη στην πλατύτερη λεκάνη του κι έναν εξοδικοκωμένο σύνδεσμο ισχίου και τους συνδεόμενους μ' αυτόν μυς.

3 Μηριαίο οστό

Στους χιμπατζήδες, το μηριαίο οστό αναπτύσσεται σε ευθεία από το ισχίο στο γόνατο, ενώ στον άνθρωπο κυρτώνει προς τα μέσα, μετακινώντας τη στήριξη αμεσώτερα κάτω από το στήθος.

4 Γόνατο

Για να σπρώξει το βάρος του ανθρώπινου σώματος, το μηριαίο οστό είναι μεγαλύτερο στο κάτω μέρος και η κνίμη είναι μεγαλύτερη στο πάνω μέρος της. Μία συλόκωση στο κάτω μέρος του στραμμένου προς τα μέσα μηριαίου οστού βοηθά την επιγονατίδα να μην ξεφεύγει από τη θέση της.

5 Πόδι

Το μεγάλο δάκτυλο του ποδιού του χιμπατζή είναι απομακρυσμένο από τα άλλα, επιτρέποντάς του να πιάνεται όπως και με τα χέρια του. Το αντίστοιχο ανθρώπινο δάκτυλο είναι ευθυγραμμισμένο με τα υπόλοιπα πέλσπερα, πράγμα κακό για το σκαρφάλωμα αλλά καλό για τον ακριματισμό της καμάρας. Η καμάρα του ποδιού λειτουργεί σαν απορροφητήρας δονήσεων, εξουδετερώνοντας τις επιπτώσεις που, διαφορετικά, θα ανέβαιναν σε όλο το πόδι. Αυτό επιτρέπει στον άνθρωπο να βολίζει σε μεγάλες αποστάσεις και να τρέχει χωρίς μεγάλο κίνδυνο τραυματισμών.

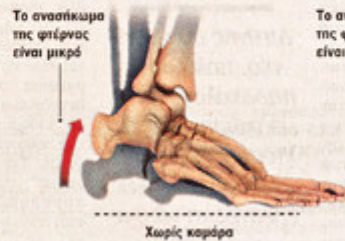
Απομακρυσμένο μεγάλο δάκτυλο

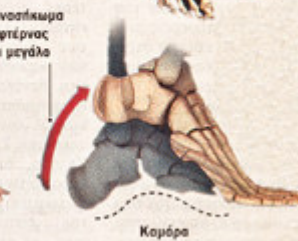
Πόδι χιμπατζή

Ανθρώπινο πόδι

Χωρίς καμάρα

Καμάρα

Πόδι χιμπατζή όταν περπατάει

Ανθρώπινο πόδι όταν περπατάει

Ενήλικος χιμπατζής

Σπονδυλική στήλη

Οσφυϊκή χώρα

Λεκάνη

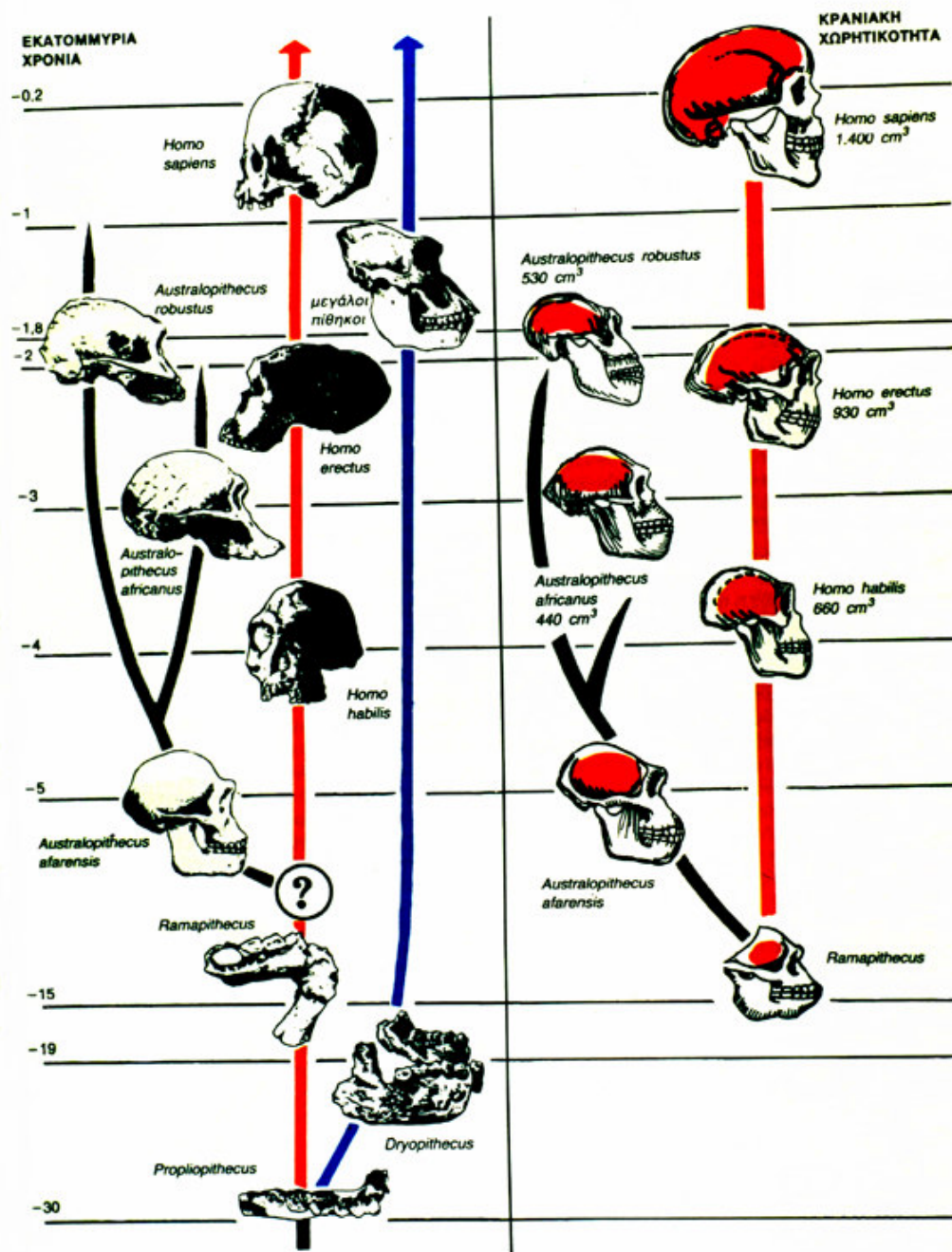
Σύνδεσμος ισχίου

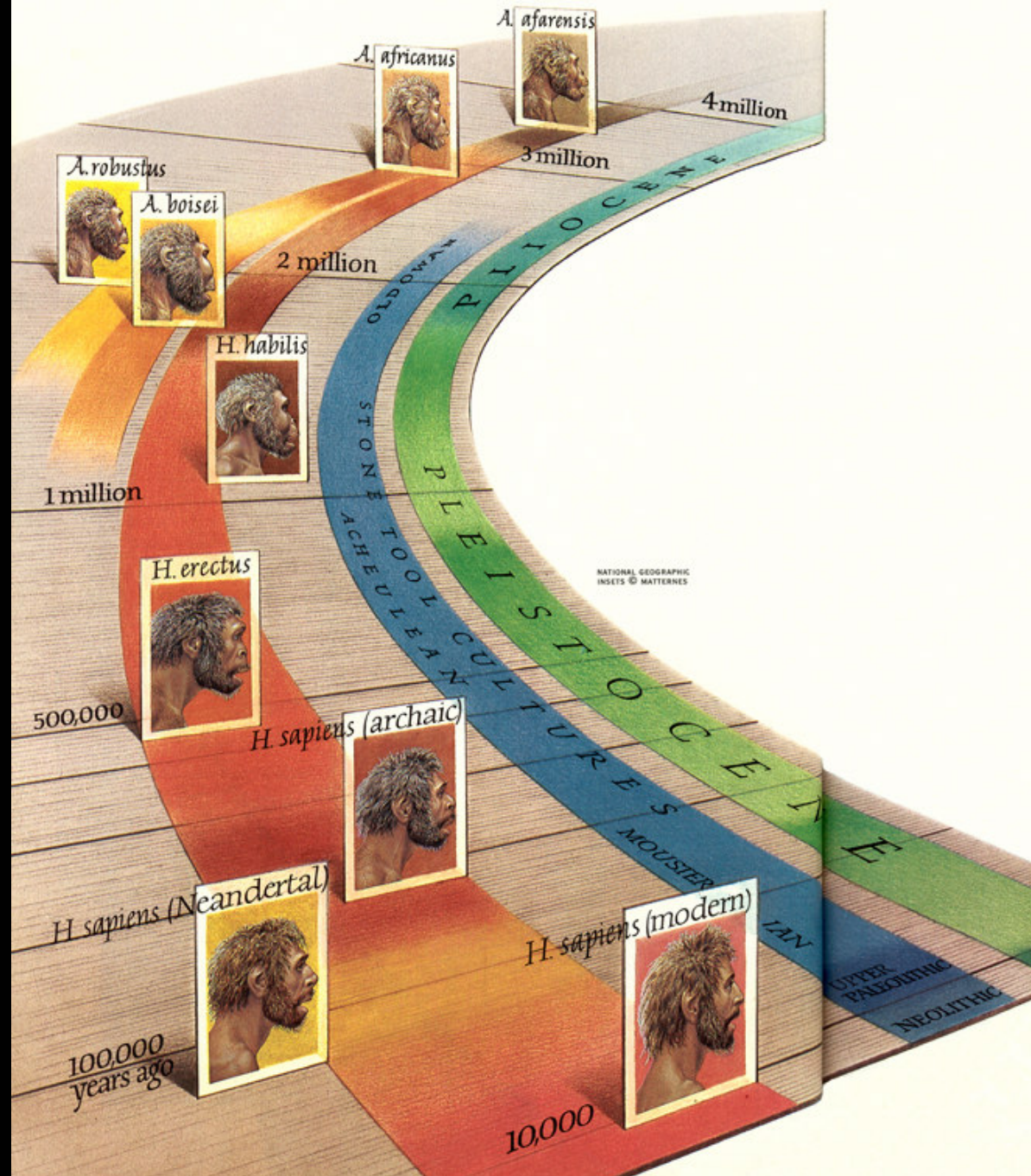
Μηριαίο οστό

Επιγονατίδα

Κνίμη

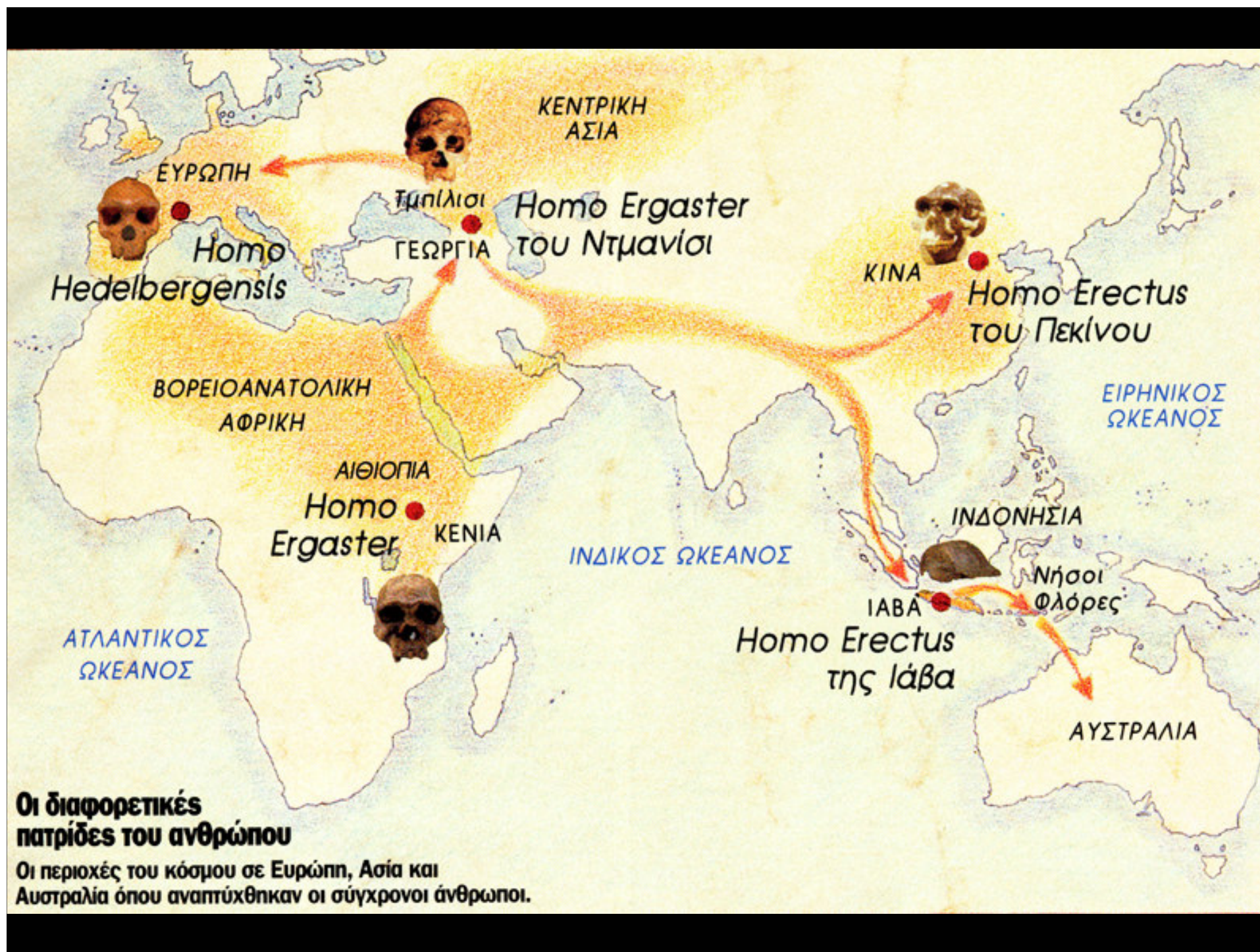
Ενήλικος άνθρωπος

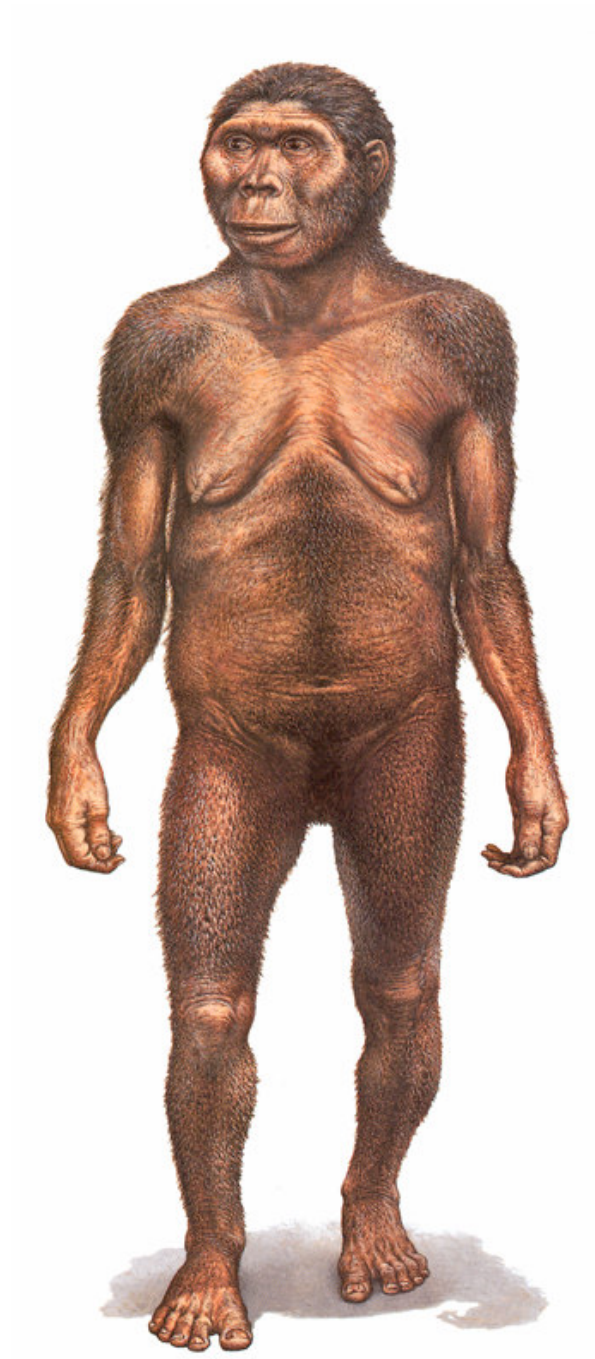

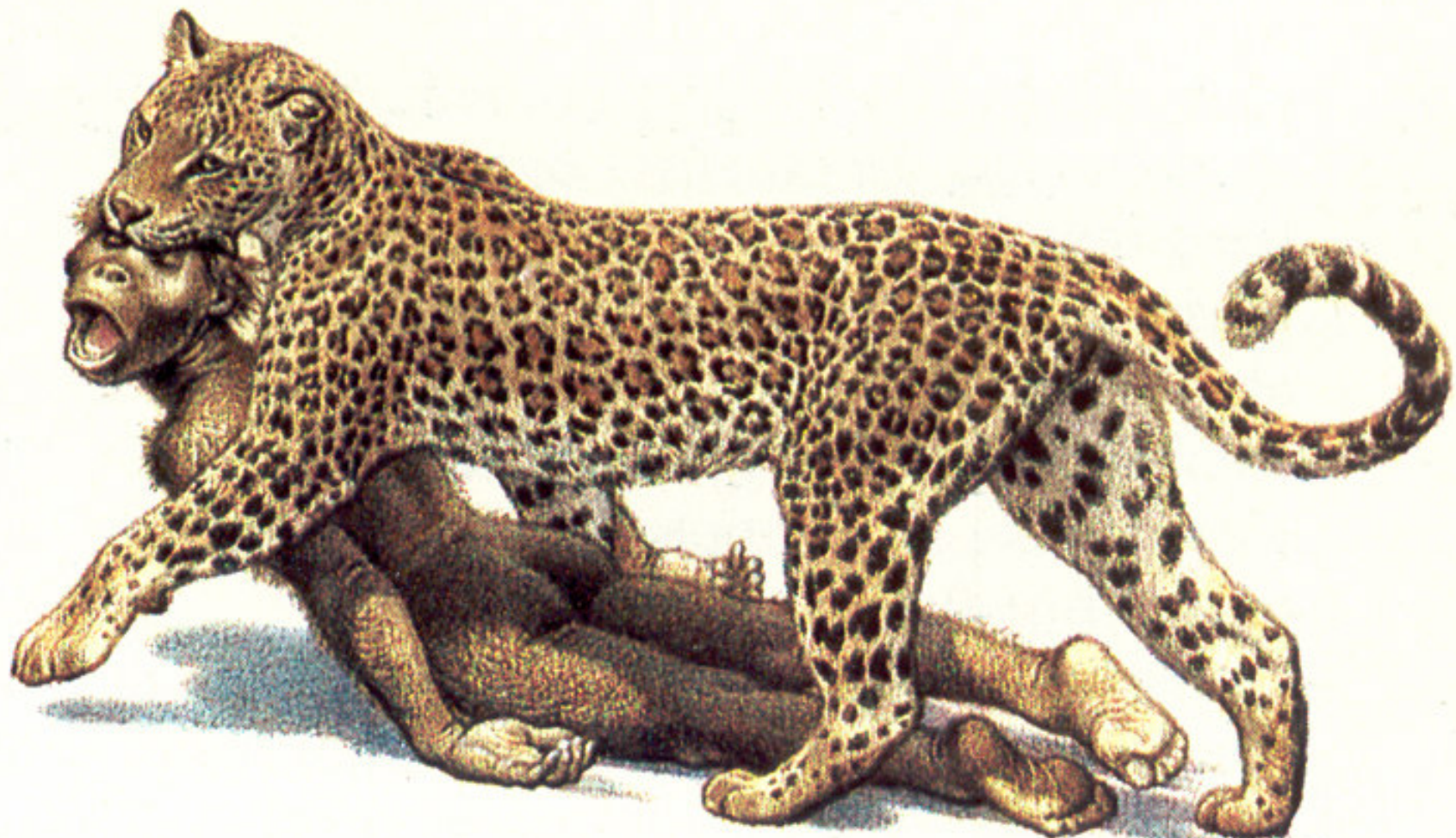
- Θέσεις Αυστραλοπιθήκων
- ▲ Θέσεις *H. habilis*

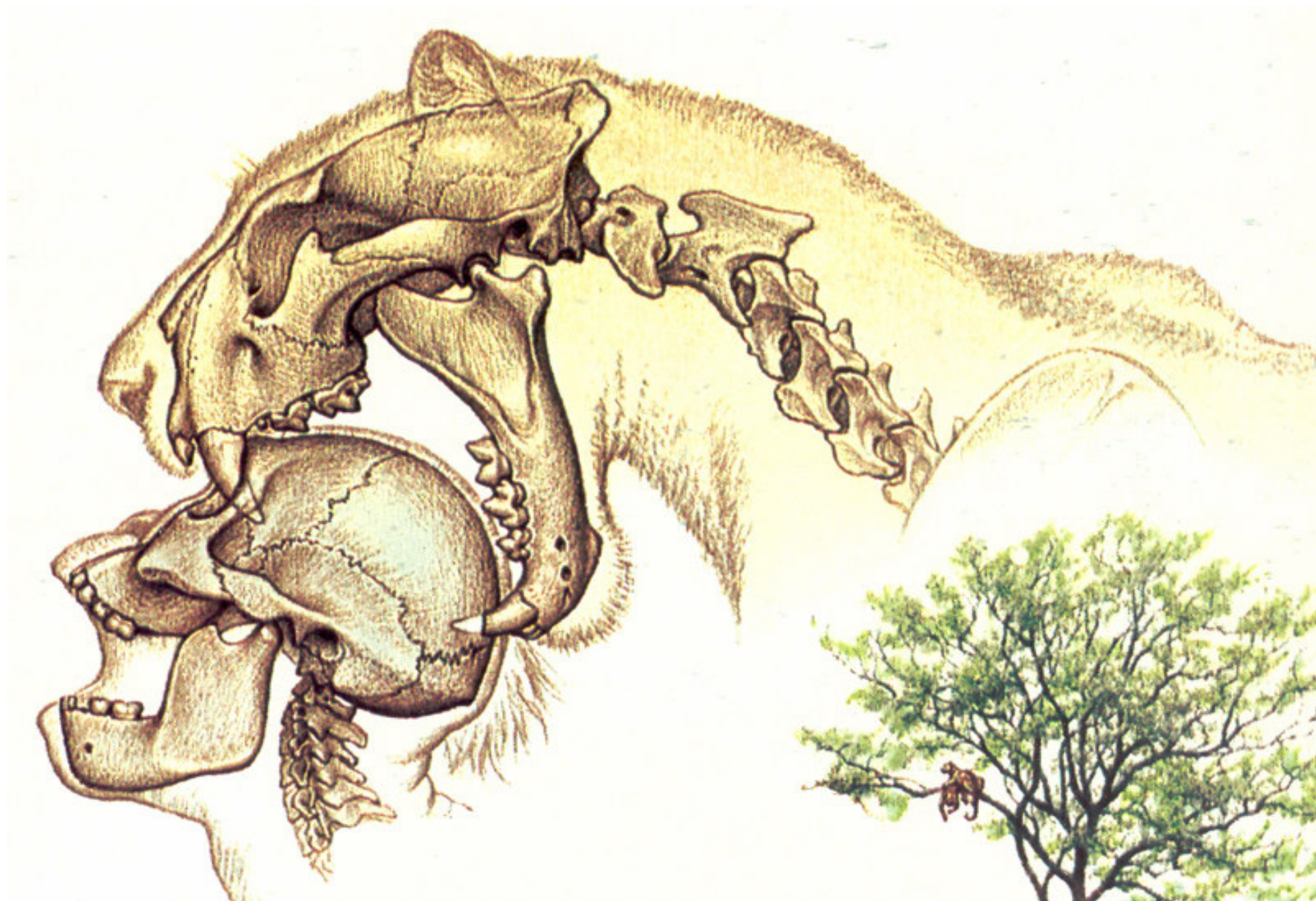

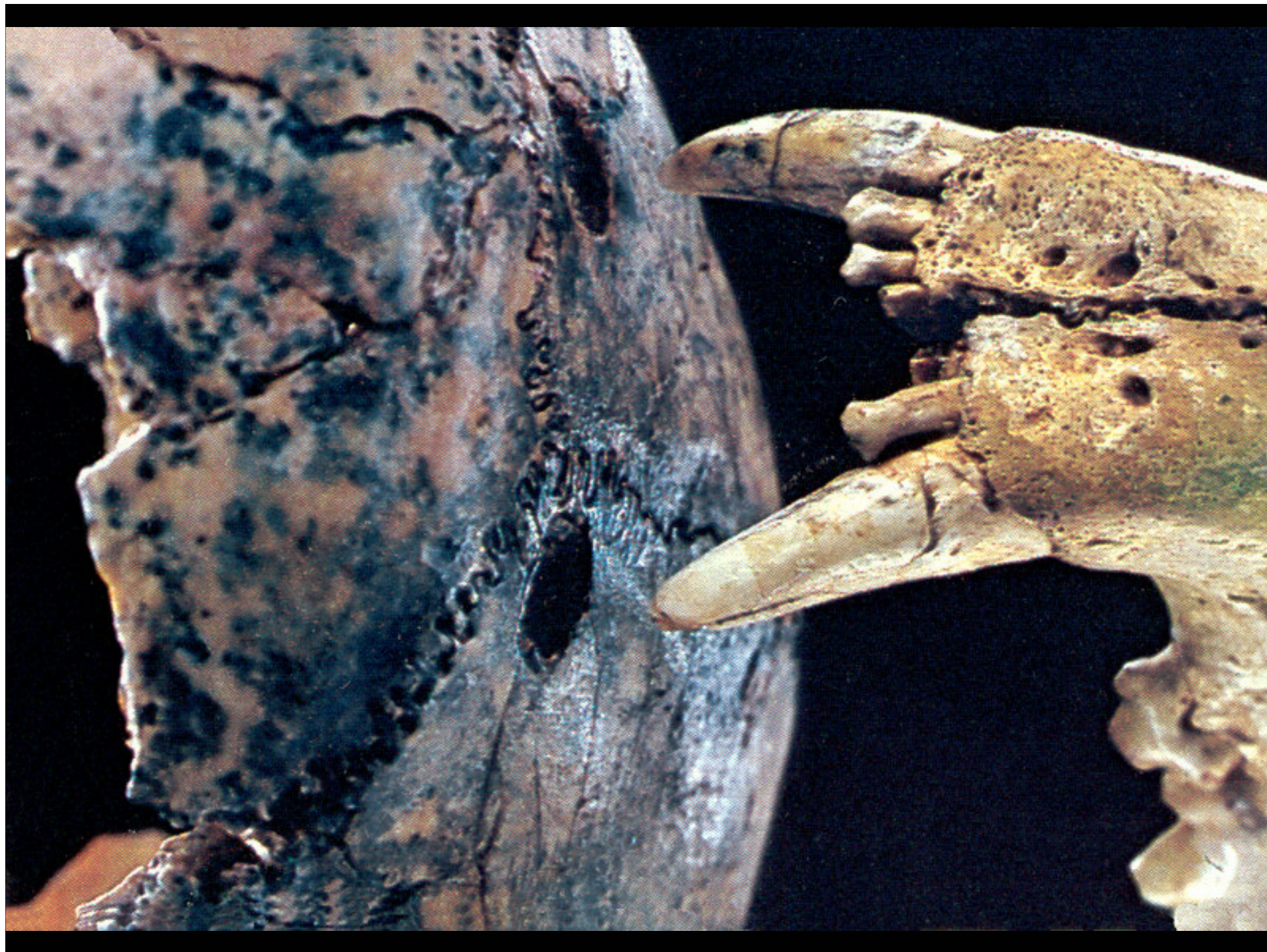
Γυναίκα Αυστραλοπίθηκος. (Αναπαράσταση της Λούσι από το Χαντάρ Αιθιοπίας)

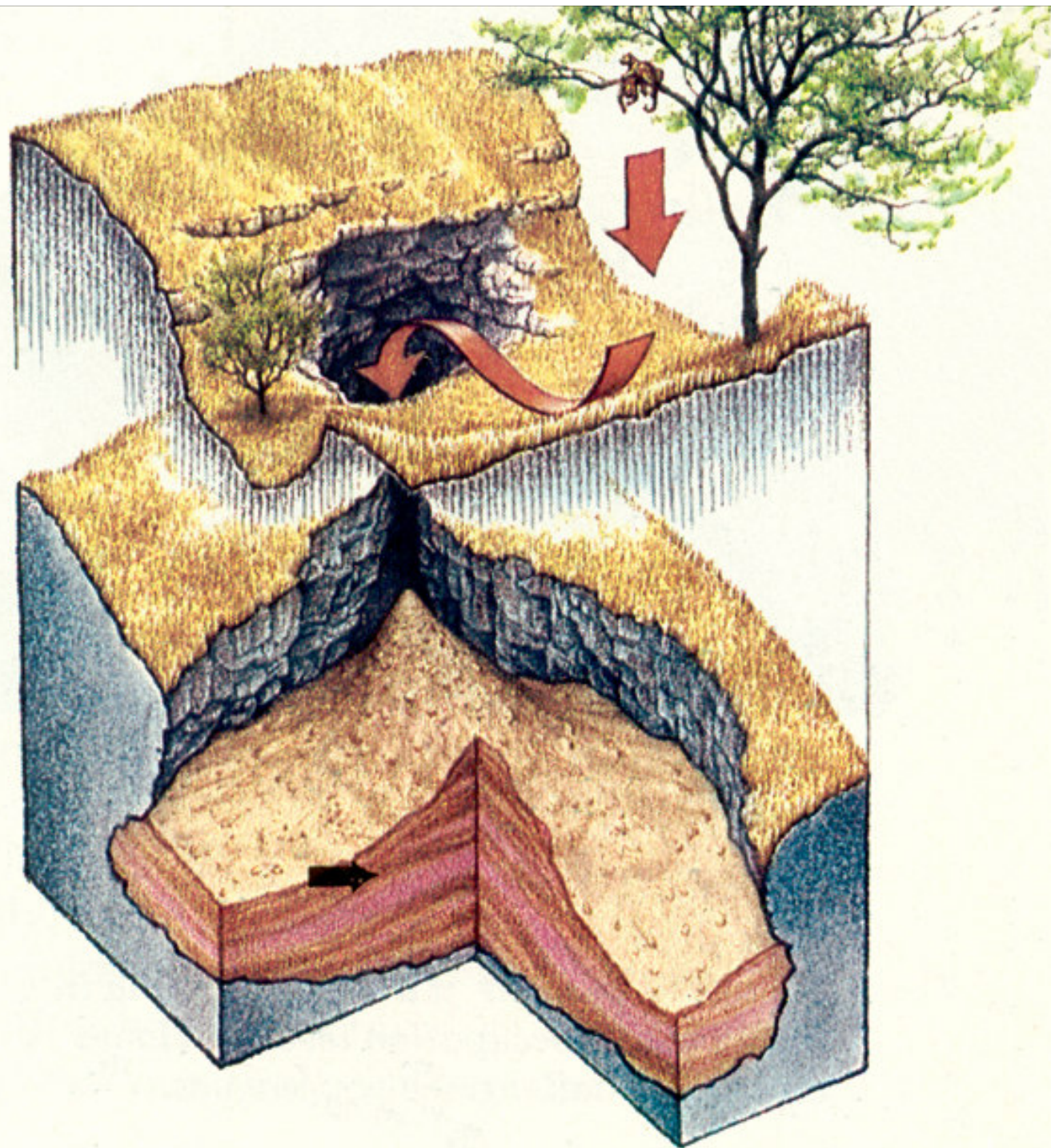

AFTER C. K. BRAIN, © MATTERNES

Αναπαράσταση του Homo Habilis (Φαράγγι Ολντουβάρ Τανζανίας Αφρικής)

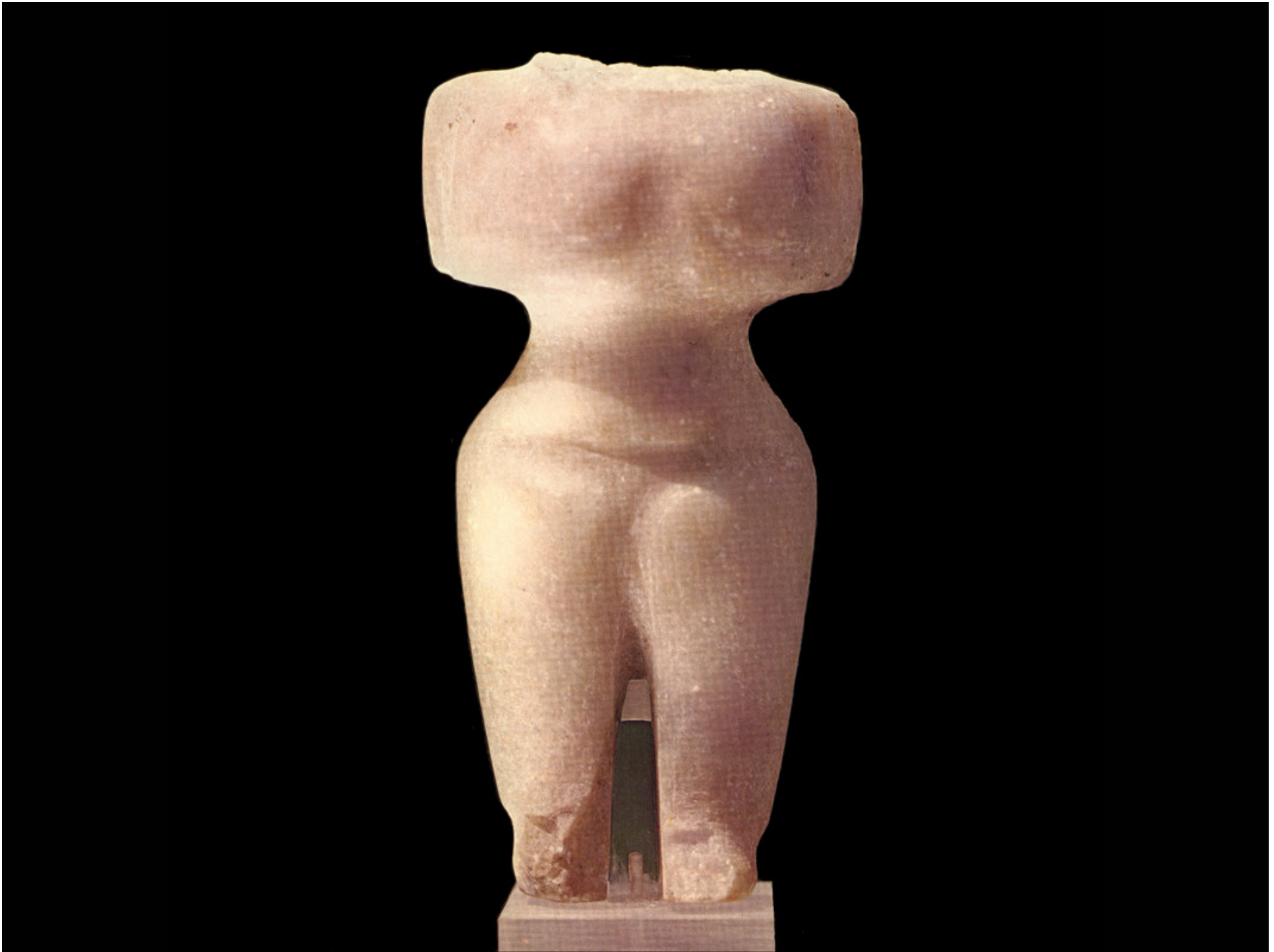

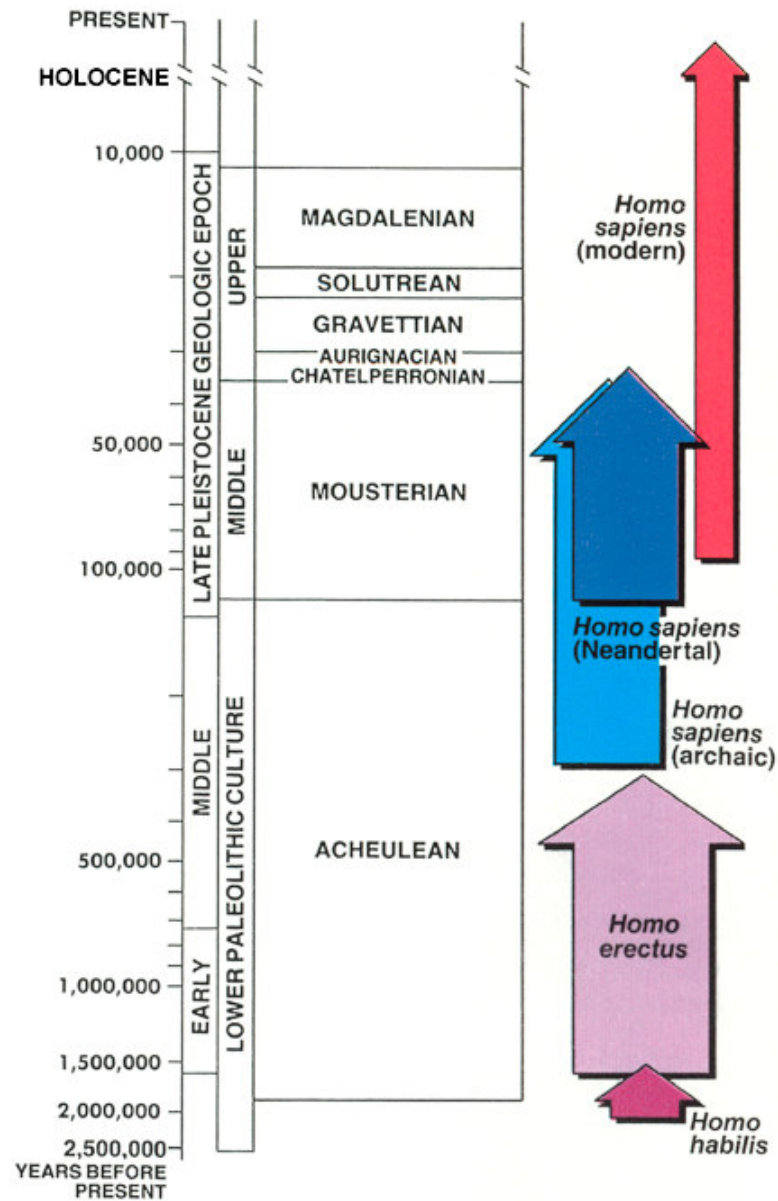

Paleolithic age

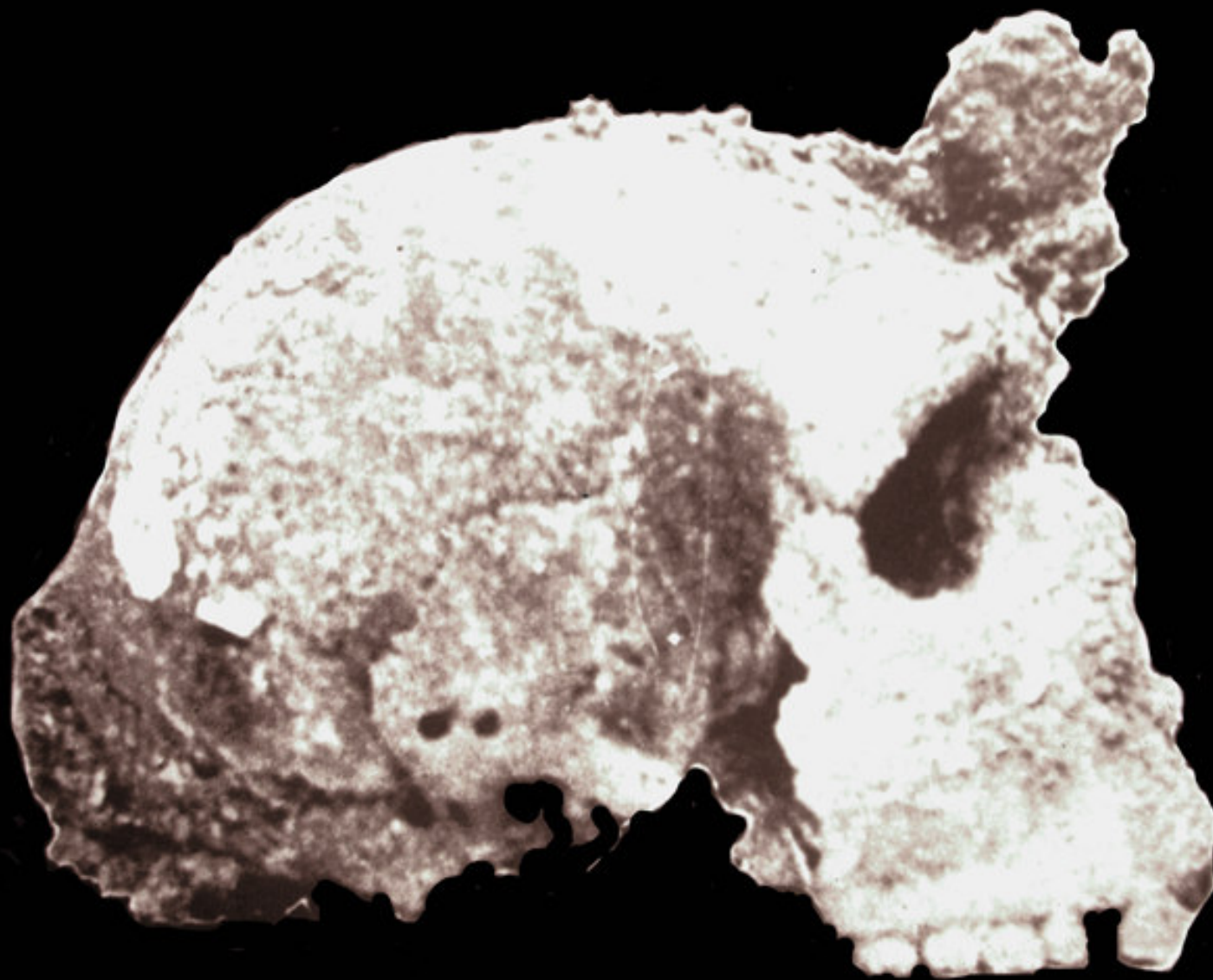

Σπήλαιο “Φράνχθι” Ερμιονίδας

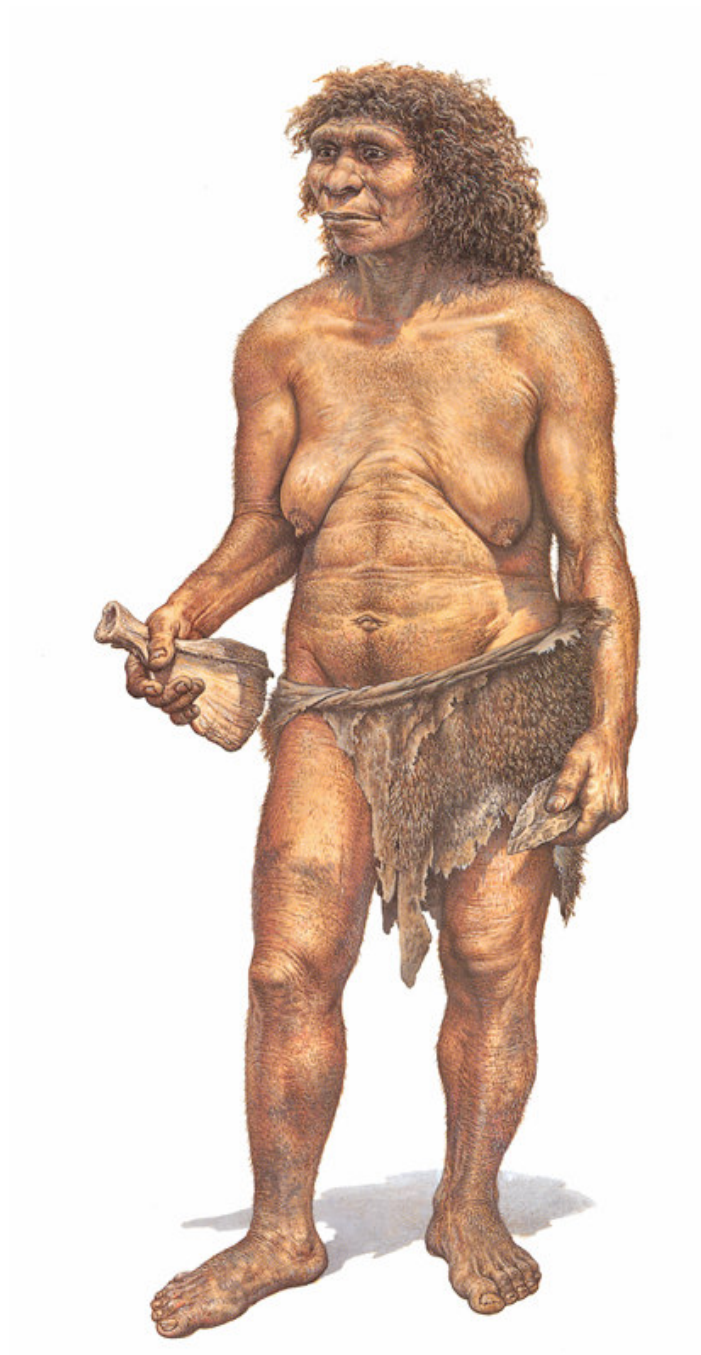
Σκελετός Μεσολιθικής εποχής (περίπου 8.000 ετών) από το σπήλαιο “Φράνχθι”

Κρανίο σπηλαίου Πετραλώνων Χαλκιδικής

Κρανίο σπηλαίου Πετραλώνων Χαλκιδικής

Γυναίκα (κλασικός) Νεάντερταλ

Ταφή γυναικείου σκελετού Homo Sapiens στο σπήλαιο “Απήδημα” Μάνης πριν 30.000 χρόνια

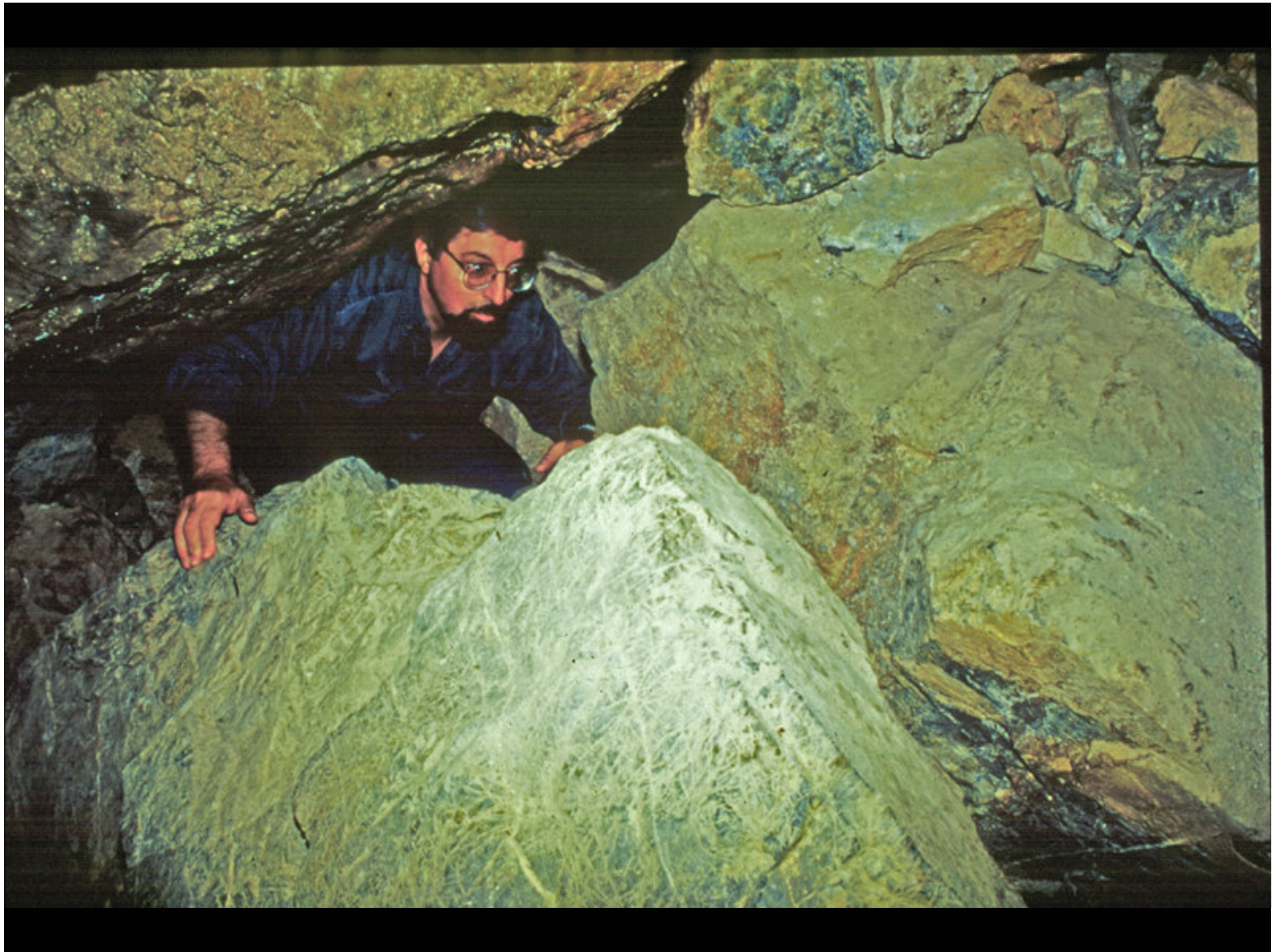

Άνδρας Κρό-Μανιόν Ανώτερης Παλαιολιθικής Εποχής

Σπηλαιοβάραθρο Καιάδας

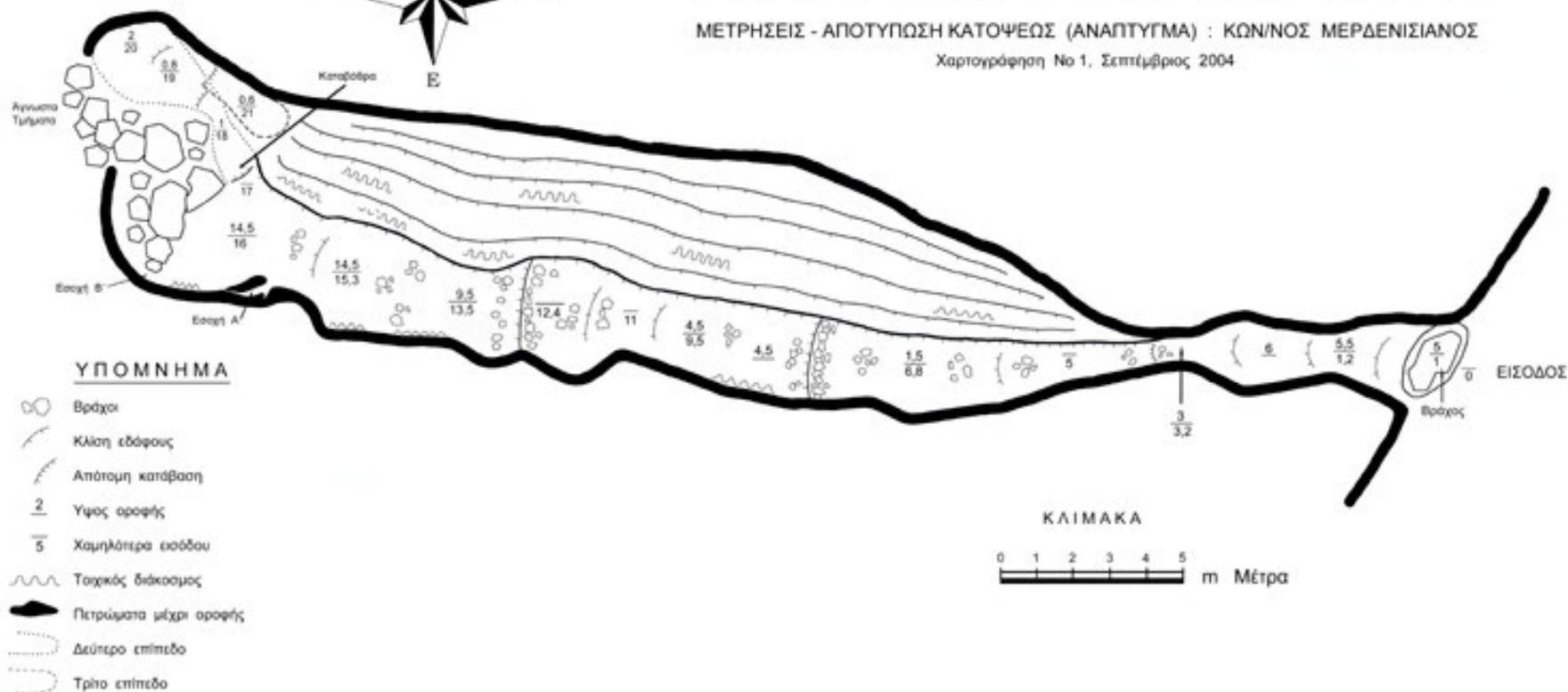

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
Διευθυντής: Αναπλ. Καθηγητής Θ. ΠΙΤΣΙΟΣ

ΣΠΗΛΑΙΟΒΑΡΑΘΡΟ “ΚΑΙΑΔΑΣ” ΤΡΥΠΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

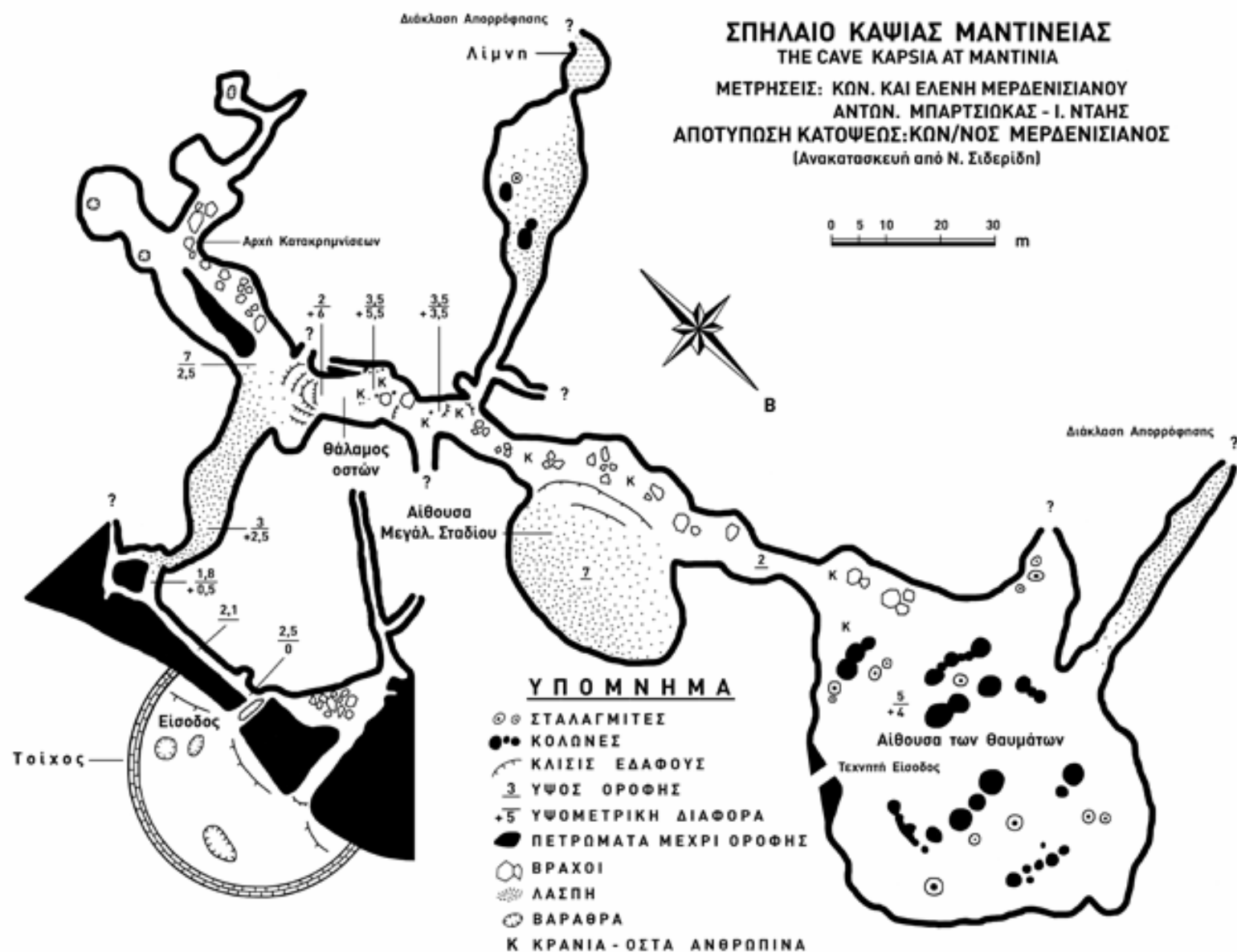
ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ - ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΤΟΨΕΩΣ (ΑΝΑΠΤΥΓΜΑ) : ΚΩΝ/ΝΟΣ ΜΕΡΔΕΝΙΣΙΑΝΟΣ

Χαρτογράφηση Νο 1, Σεπτέμβριος 2004

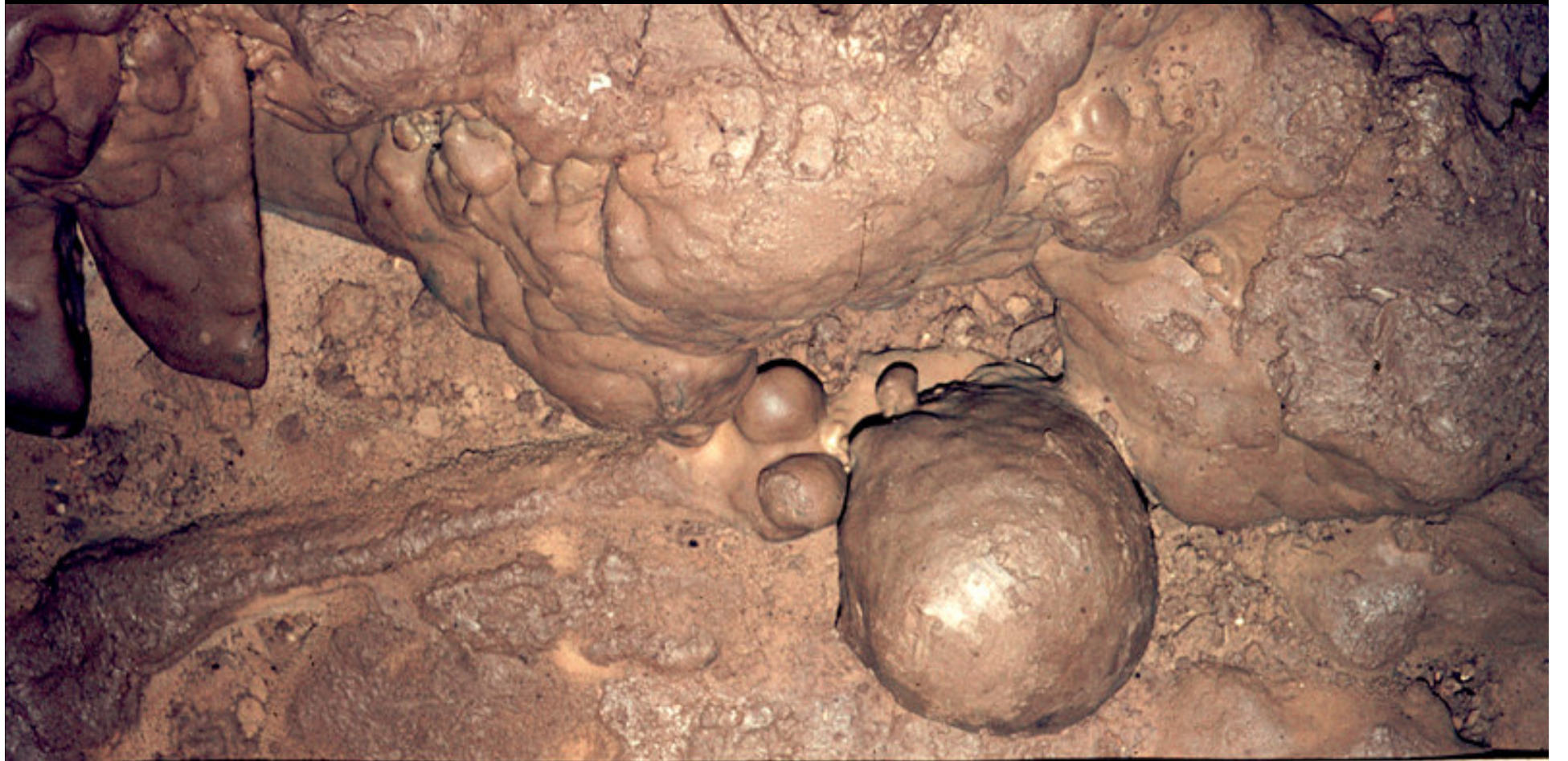

ΣΠΗΛΛΑΙΟ "ΚΑΨΙΑΣ" ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ

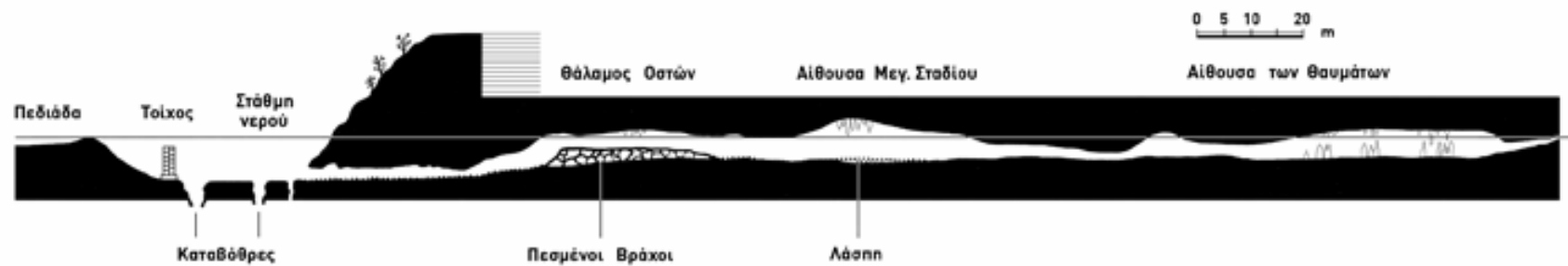
THE CAVE KARPSIA AT MANTINIA

ΚΑΘΕΤΗ ΤΟΜΗ ΑΝΑΠΤΥΓΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΟΥ

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ: ΚΩΝ. ΚΑΙ ΕΛΕΝΗ ΜΕΡΔΕΝΙΣΙΑΝΟΥ

ΑΝΤΩΝ. ΜΠΑΡΤΣΙΟΚΑΣ - ΙΩΑΝΝ. ΝΤΑΣ

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΟΜΗΣ: ΚΩΝ/ΝΟΣ ΜΕΡΔΕΝΙΣΙΑΝΟΣ

Αφροδίτη του Βίλεντορφ

Ειδώλιο Αφροδίτης από το Ντόλνι Βεστονίτσε (Ανώτερης Παλαιολιθικής)

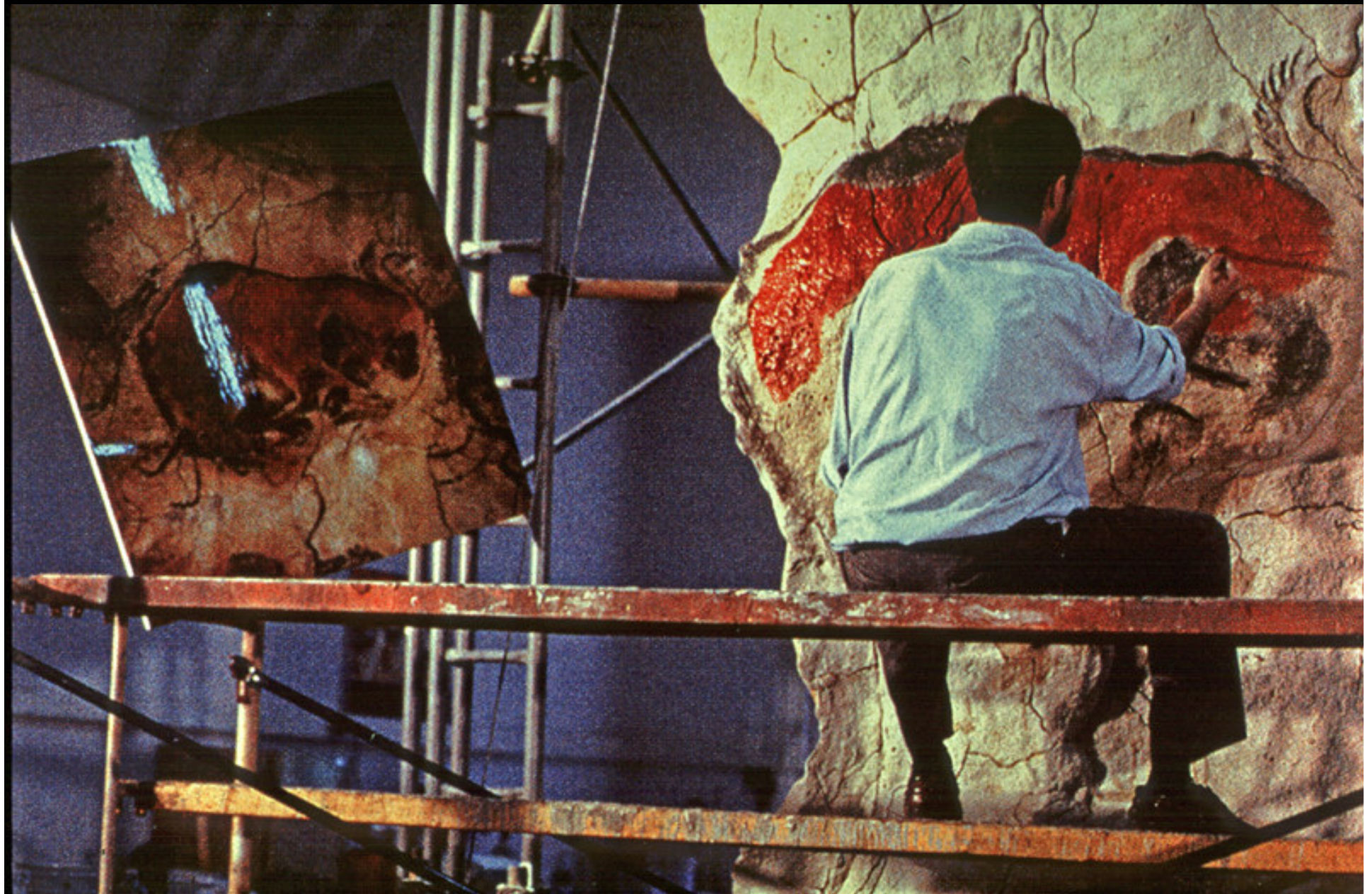

Η Αφροδίτη του Λοσέλ

Σπηλαιογραφίες από το σπήλαιο Λασκό του Ντορντόν στη Γαλλία (18.000 χρόνια)

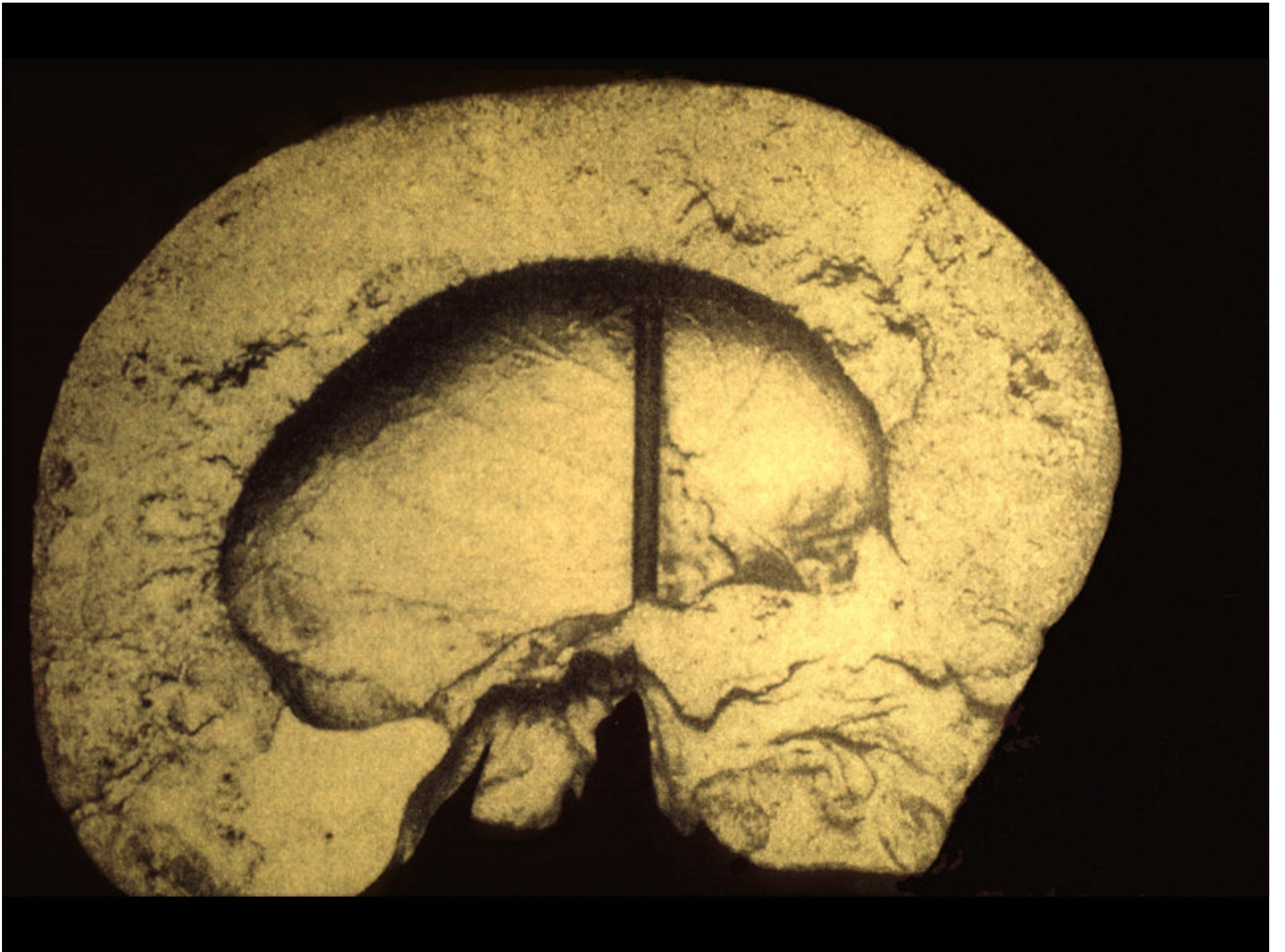
Σκελετός ενήλικης γυναίκας και έφηβου νάνου από το σπήλαιο Riparo del Romito Καλαβρίας Ιταλίας (11.150 ετών)

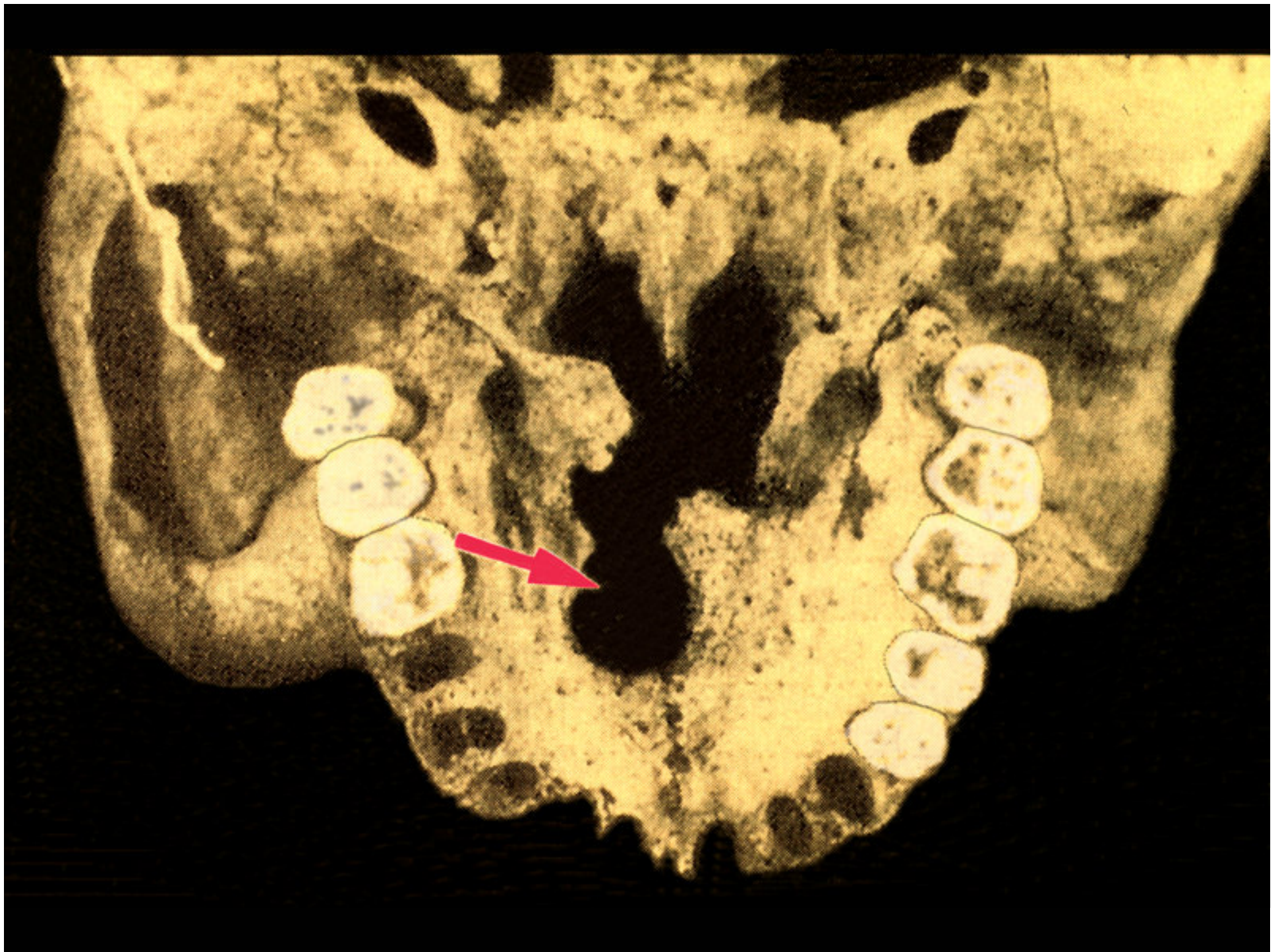

Παραμορφωτική υπερτροφική οστεΐτιδα (Νόσος του Paget)

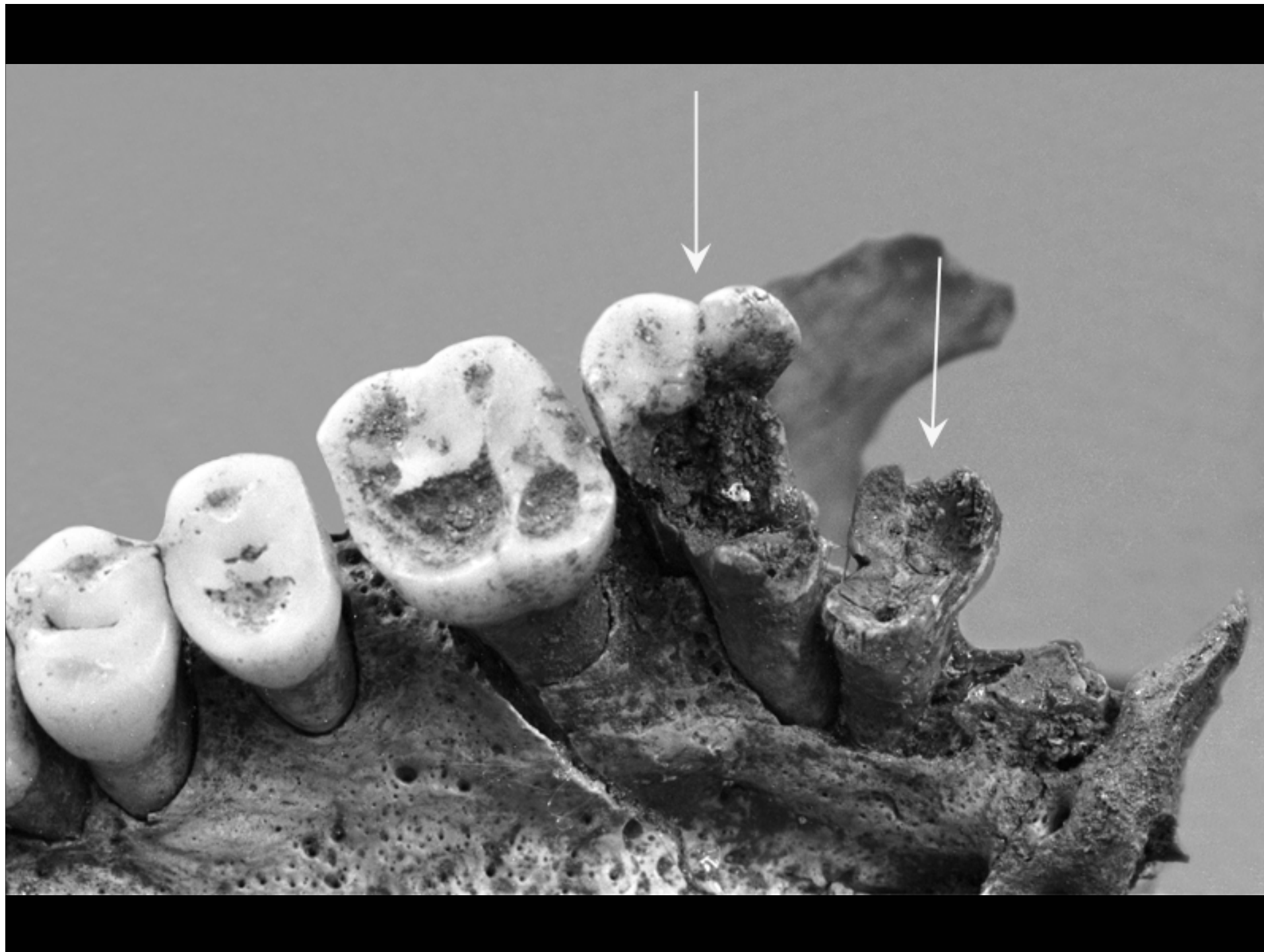
Λεπροματώδης Λέπρα σε μεσαιωνικό κρανίο από τη Δανία

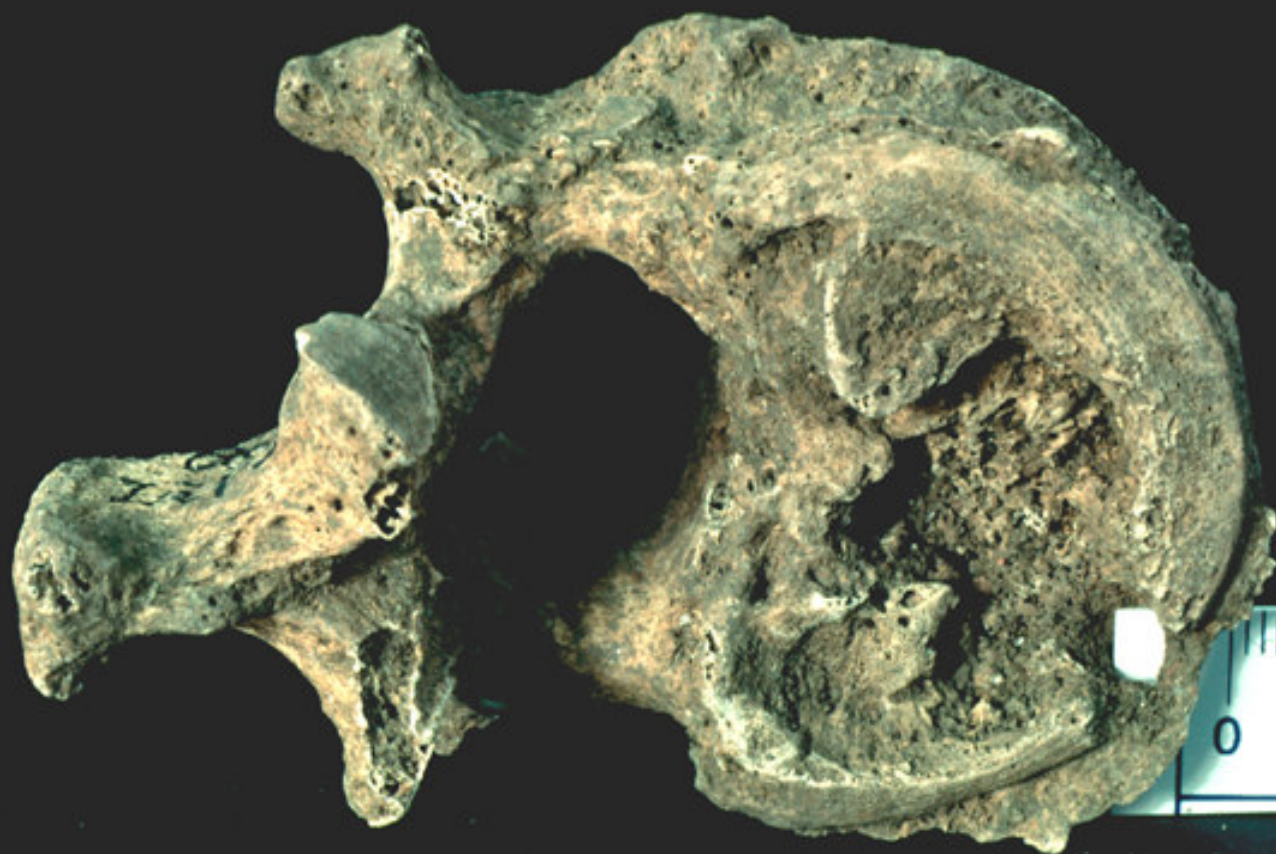
Συφιλιδικές αλλοιώσεις σε κρανίο ανδρός 50 ετών στις αρχές του 20^{ου} αιώνα

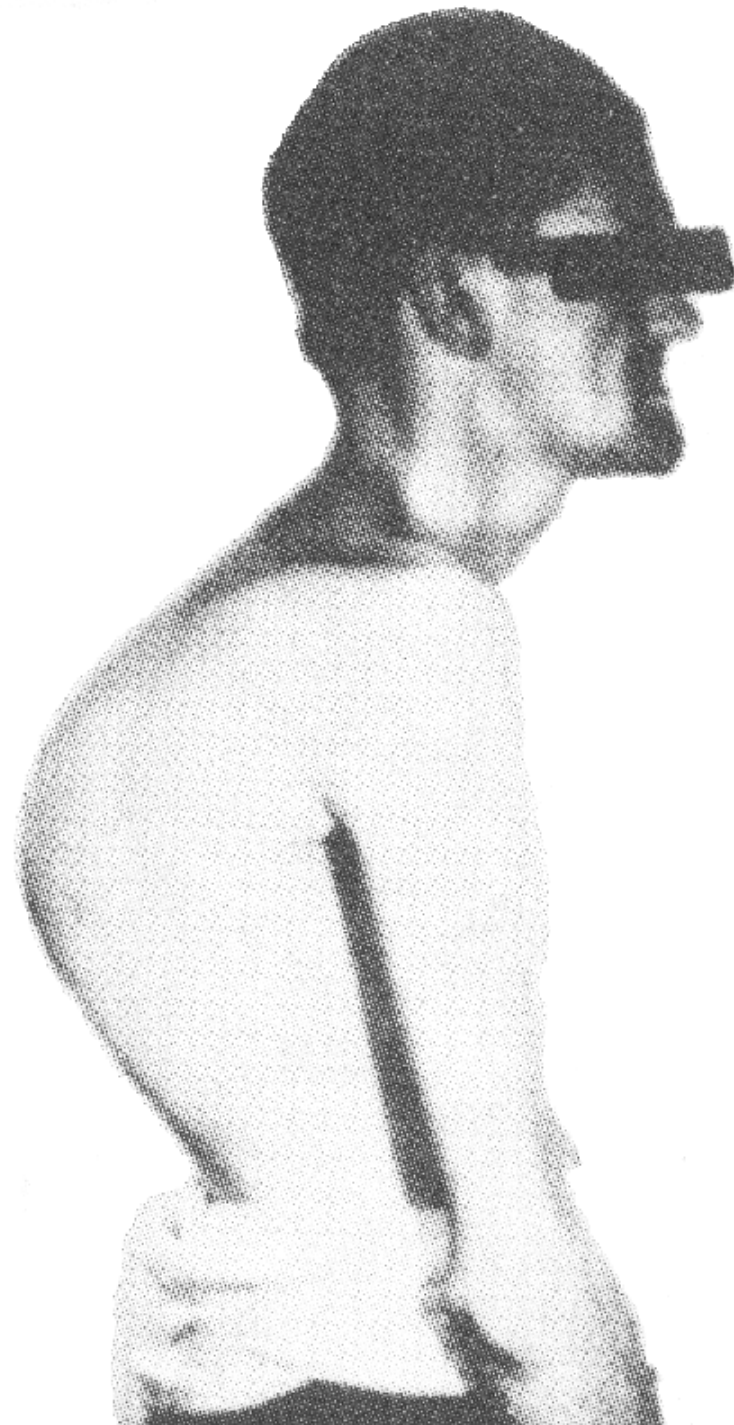

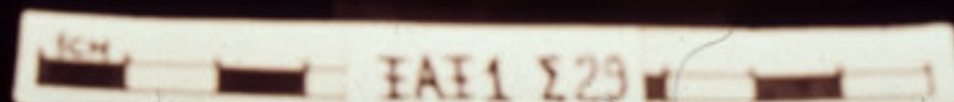

Φυματιώδης Σπονδυλίτις

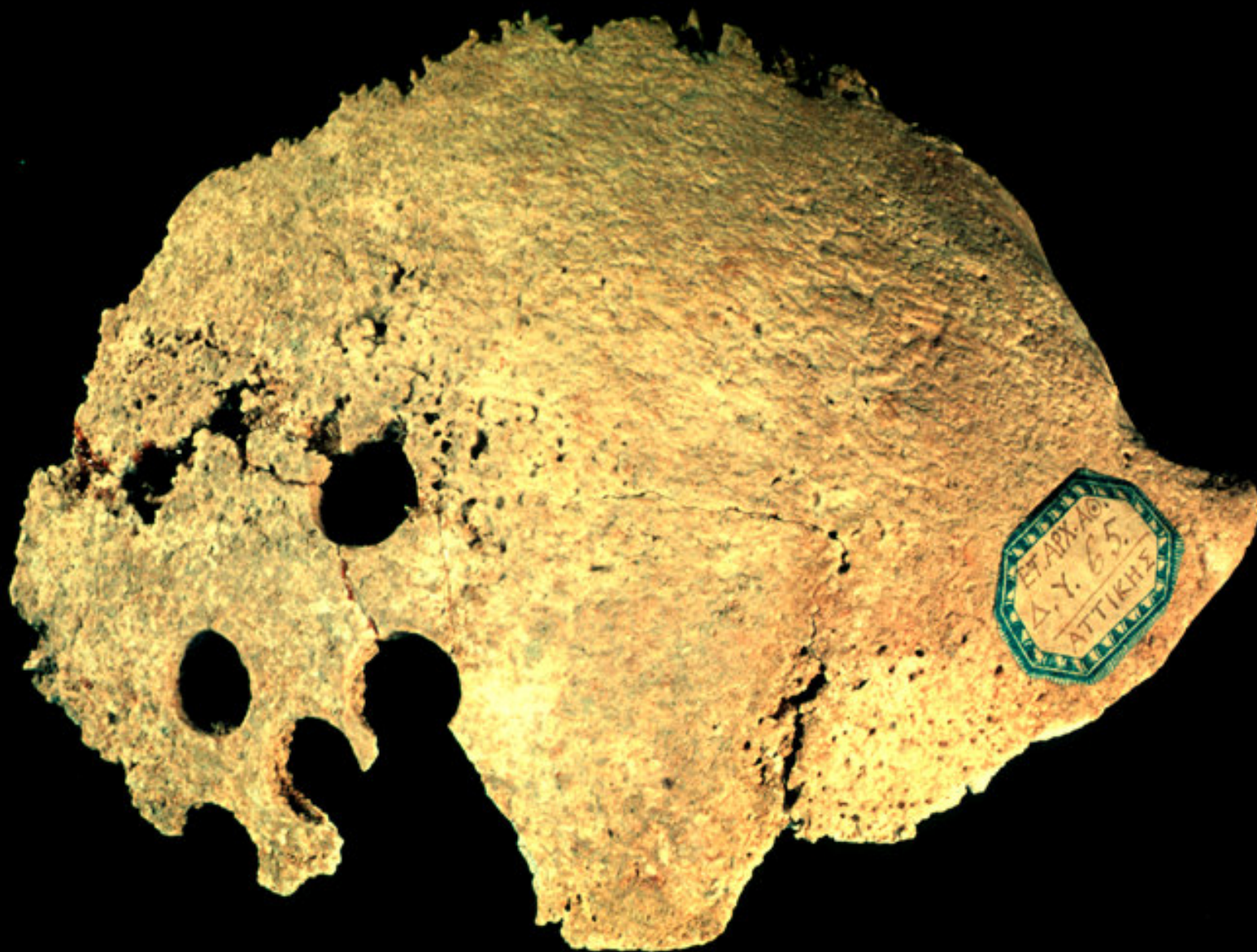

Σας Ευχαριστώ
για την προσοχή σας